

استفتائات جدید (مرداد ماه ۱۴۰۵) - 5 / مرداد / 1405

نحوه اطلاع از قیمت مال پیدا شده

سؤال 1: اگر مال پیدا شده، چند قیمت مختلف در بازار داشته باشد که برخی از آنها از قیمت دو و نیم گرم نقره، بالاتر و برخی کمتر است؛ کدام قیمت را باید ملاک قرار دهیم؟

جواب: باید با مشورت اهل خبره، قیمت همان کالا با خصوصیتی که دارد را به دست آورید و اگر نتوانستید احراز کنید که کمتر از قیمت درهم (حدود دو و نیم گرم نقره) است، نمی توانید بدون جستجو برای یافتن صاحبش، خودتان آن را بردارید.

بلعیدن غذای خونی

سؤال 2: اگر در حال جویدن غذا، داخل دهان خون آمده باشد، وظیفه چیست؟

جواب: خوردن خون، حرام است و در صورتی که غذا به خون آلوده شده باشد باید بیرون بریزد.

لباس نمازگزار

سؤال 3: اگر در حال نماز متوجه شویم که لباسمان نجس است تکلیف چیست؟ آیا نماز را ادامه دهیم یا قطع کنیم؟

جواب: اگر بین نماز متوجه نجاست بدن یا لباس شوید و بدانید که نجاست از پیش بوده است؛ در وسعت وقت، نماز باطل است و باید بعد از تطهیر، نماز را اعاده کنید و در تنگی وقت، اگر آب کشیدن بدن یا لباس یا عوض کردن لباس یا بیرون آوردن آن، حالت نماز را به هم نمی زند، باید در حال نماز این گونه عمل کنید و پس از آن نماز را ادامه دهید و در صورتی که با انجام این کارها حالت نماز به هم می خورد، باید با همان حال نماز را ادامه دهید و نماز صحیح است.

تغییر کاربری وقف

سؤال 4: یک قطعه زمین کشاورزی در سالیان گذشته توسط مالک، وقف شده و در اختیار متولی خاص قرار داده شد تا با درآمد حاصل از کشاورزی برای امام حسین (علیه السلام) عزاداری شود؛ در حال حاضر به دلیل شرایط ایجاد شده در منطقه، امکان کشاورزی و وصول درآمد از زمین مورد نظر وجود ندارد؛ آیا متولی زمین می تواند، نسبت به فروش زمین و تبدیل آن به ملک دیگر (تبدیل به احسن) که با درآمد آن امکان عمل به وقف وجود داشته باشد، اقدام نماید؟

جواب: مورد مذکور مجوز شرعی بر فروش موقوفه نیست و لازم است هر چند با تغییر کاربری زمین، متولی شرعی، اجاره متعارف را دریافت کرده و در موردی که در وقف نامه معین شده هزینه نماید.

وسائل پیدا شده در مدرسه

سؤال 5: مدرسه ما وسایل پیدا شده را جمع آوری می کند و بعد از اینکه صاحب آن پیدا نشد، اطلاع می دهد که هر کس می خواهد وسایل پیدا شده را برای خودش بردارد، آیا چنین کاری جایز است؟

جواب: ۲۹) موارد مختلف است؛ اگر احتمال داده شود که صاحب وسیله آن را جا گذاشته باشد، حکم مجهول المالک را دارد که می بایست خود آن یا قیمتش از طرف صاحبش به فقیر صدقه داده شود ولی چنانچه احراز شود که صاحبش آن را گم کرده است، اگر آنچه که پیدا شده کمتر از درهم (تقریباً دو و نیم گرم نقره) که می توان قیمت آن را از بازار بدست آورد) ارزش داشته باشد، فردی که آن را پیدا کرده می تواند برای خودش بردارد و اگر این فرد (به این شرط که به سن بلوغ و رشد رسیده باشد) وسیله را در اختیار مدرسه قرار داده تا در موردش تصمیم بگیرد، برداشتن و استفاده کردن آن برای دیگران با اجازه مدرسه اشکالی ندارد.

نماز شب اول قبر برای چند نفر

سؤال 6: در مواردی که چند میت در یک روز دفن می شوند آیا می توان یک نماز لیلۃ الدفن (وحشت) برای همه آنها خواند؟

جواب: خواندن یک نماز لیلة الدفن برای چند نفر به قصد رجا مانعی ندارد.

خروج از محل اقامت ده روز

سؤال 7: آیا قصد اقامت ده روزه در یک روستا، با این که می داند در بین ده روز، به شهری که در ۱۵ کیلومتری روستاست، رفت و آمد خواهد داشت ؛ صحیح و ممکن است؟

جواب: در صورتی که قصد داشته باشد به مقداری خارج شود که عرفاً با ماندن ده روز در یک جا منافات ندارد ؛ مانند اینکه بخواهد در این مدت، دو سه بار و هر بار حداکثر به مدت نصف روز خارج شود، (و یا اگر تصمیم داشته باشد که هر روز به مدت یک ساعت و نیم (در مجموع 15 ساعت) به کمتر از مسافت شرعی برود و برگردد)، به قصد اقامت او خللی وارد نمی شود و نمازش تمام است.

مسح سر

سؤال 8: آیا می شود برای مسح سر به جای فرق باز کردن، روی نوک موی بلند مسح شود، مثلاً موی بلندی که از وسط سر تا نزدیک پیشانی رسیده، نزدیک نوک آن را مسح کنیم (نه بن آن را)؟

جواب: مسح سر را می توانید بر روی پوست و یا موی قسمت جلوی سر بکشید، ولی اگر موی جاهای دیگر سر در قسمت جلو جمع شده باشد یا موی جلو سر بقدری بلند باشد که بر روی صورت یا شانه ها ریخته شده است، مسح بر آن کافی نیست و باید فرق سر را باز کرده پوست یا بن موها را مسح کنید.

معاملات طلا

سؤال 9: من مقداری طلا دارم که به طلا فروش دادم تا با آن کار کند و هر ماه سودی به من بدهد، به این صورت که هر وقت که خواستم می توانم مقدار طلایی که دادم را به صورت آب شده تحویل بگیرم اما اگر خواستم طلا نزد او بماند در انتهای ماه قیمت هر گرم طلا هر چه قدر که بود به ازای هر گرمی که دادم ۱.۵ درصد به من سود بدهد ؛ آیا چنین قراردادی صحیح است؟

جواب: اگر طلا فروش به وکالت از شما طلا را خرید و فروش کرده و چنانچه سودی در حد مذکور در قرارداد یا بیشتر حاصل شود، آن مقدار را به شما بپردازد و بقیه را برای خودش بردارد، اشکال ندارد.

نماز هدیه (وحشت)

10- مستحب است برای میت در اولین شب دفن او، نماز هدیه خوانده شود که به «نماز وحشت» معروف است در حدیث نبوی آمده است: «هیچ ساعتی برای میت، شدیدتر از شب اول قبر نیست، پس با صدقه دادن به اموات خود رحم کنید و اگر چیزی برای صدقه نداشتید، یکی از شما دو رکعت نماز برای میت بخواند».

کیفیت نماز وحشت: دو رکعت است که به یکی از دو روش خوانده می شود:

روش اول: در رکعت اول سوره حمد و آیه الکرسی و در رکعت دوم سوره حمد و ده مرتبه سوره انا انزلناه می خواند و بعد از نماز می گوید: اللهم صل علی محمد و آل محمد و ابعت ثوابها إلى قبر فلان بن فلان (به جای فلان بن فلان نام میت و پدرش را ببرد).

مراد از آیه الکرسی در نماز لیلة الدفن و غیر آن همان آیه اول است یعنی تا وَهوَ الْعَلِيُّ الْعَظِيمُ بجز مواردی که تصریح شده باشد، آیه الکرسی تا هم فیها خالدون است.

روش دوم: در رکعت اول، یک مرتبه سوره حمد و دو مرتبه سوره توحید و در رکعت دوم یک مرتبه سوره حمد و ده مرتبه سوره تکاثر می خواند و بعد از سلام می گوید: اللهم صل علی محمد و آل محمد و ابعت ثوابها إلى قبر فلان بن فلان (به جای فلان بن فلان نام میت و پدرش را ببرد).

توجه: یک نماز هدیه برای یک میت کفایت می کند. خواندن یک نماز برای چند میت یا خواندن چند نماز برای یک میت، به امید مطلوبیت و ثواب، اشکال ندارد.

فضیلت نماز: در روایت است که خداوند متعال از همان ساعت که نماز خوانده می شود هزار فرشته به قبر آن میت – در حالی که با هر یک از آن ها جامه و حله ای است – می فرستد و تا روزی که در صور دمیده می شود (قیامت) قبر او وسعت پیدا می کند و به کسی که این نماز را می خواند، به عدد آنچه آفتاب بر آن می تابد، حسنه داده می شود و چهل درجه، رفعت پیدا می کند.

وقت نماز: وقت نماز وحشت، اولین شب پس از دفن میت است – هر وقت از شب که باشد – اگر چه خواندن آن در اول شب بهتر است. اگر

دفتر مقام معظم رهبری
www.leader.ir

بخواهند میت را به شهر دیگری ببرند، یا به هر دلیل دفن او تأخیر بیفتد، باید نماز وحشت را تا شب اول پس از دفن تأخیر بیندازند.